

Folketingets Beskæftigelsesudvalg

Dato: 11. september 2014

Sagsnr.: 14/46110

Anmodning om foretræde for Folketingets Beskæftigelsesudvalg

Skanderborg Kommunes borgmester samt Beskæftigelses- og Sundhedschef, ønsker at anmode om foretræde for Folketingets Beskæftigelsesudvalg. Ønsket om foretræde for udvalget finder sin begrundelse i den kommende Beskæftigelsesreform samt den varslede omlægning af refusionssystemet og ændringer i udligningsordningen, som vækker bekymring i Skanderborg Kommune på flere niveauer.

Med en reform af beskæftigelsesindsatsen er der blevet meldt nogle klare ambitioner ud fra regeringsside: Reformen skulle bl.a. sikre afbureaukratisering, hindre kassetækning, sikre en højere grad af harmonisering mellem det offentlige og det private samt sikre bedre samspil mellem jobcentre og a-kasser.

Afbureaukratisering

Puljejunglen, der er lagt op til med beskæftigelsesreformen vil kun betyde langt mere bureaukrati, hvis tilgangen til puljemidlerne bliver via ansøgning og ikke blot via en fordelingsnøgle. Midlerne vil på denne måde blive delvist ædt op af administration. Herudover er der en tendens til en ulighed i mulighederne for at opnå puljemidler blandt kommunerne, idet det som regel er de største kommuner, der kan præstere den største volumen inden for de forskellige målgrupper og derfor også disse kommuner, der opfattes som mest interessante i en puljesammenhæng.

Kassetækning

Incitamentet til kassetækning er ikke som sådan blevet fjernet, idet det blot er blevet flyttet fra ét sted til et andet. Denne ambition med reformen har samtidig fået den betydning, at de redskaber, vi i Skanderborg Kommune kan påvise at have haft rigtig god effekt af, ikke længere er inden for vores rækkevidde økonomisk set, jf. jobrotation, løntilskud samt kapitel 10-tilbud.

Skanderborg Kommune

Adelgade 44
8660 Skanderborg
Tlf. 8794 7000
www.skanderborg.dk

Byråds- og Direktionssekretariatet

Adelgade 44
8660 Skanderborg

Send sikker digital post:

Få din egen digitale postkasse på Borger.dk, så du nemt og sikkert kan kommunikere med os. Læs mere på www.skanderborg.dk/digitalpost

Harmonisering

Ambitionen om harmonisering mellem det offentlige og det private arbejdsmarked kan der være god ræson i, når udgangspunktet er, at de virksomhedsrettede tilbud på offentlige arbejdspladser ikke har nogen effekt. Det er dog ikke erfaringen i Skanderborg Kommune, hvor vi har god effekt af både løntilskud og jobrotation på kommunale arbejdspladser. I Skanderborg Kommune er erfaringen, at det handler om dels rekrutteringen til disse tilbud, dels om anvendelsen af dem. Offentligt løntilskud er ikke et redskab der egner sig til alle ledige, ligesom det er tilfældet med jobrotation. Det er vigtigt, at anvendelsen af disse redskaber beror på en individuel vurdering og en vurdering af, om det virksomhedsrettede tilbud f.eks. skal have karakter af træningsbane eller rekrutteringskanal for den enkelte ledige.

Harmoniseringen kan grundlæggende være svær at få øje på, da den kun er tilnærmelsesvis. F.eks. løntilskud har man valgt at harmonisere på tilskudssiden men ikke på varighedssiden (offentligt løntilskud kan have en varighed på op til 4 måneder, mens privat løntilskud kan have en varighed på op til 6 måneder). Det er u hensigtsmæssigt, da det ikke alene økonomisk bliver vanskeligt at anvende dette redskab i samme udstrækning som nu, men også varigheden betyder, at det for offentlige arbejdsgivere bliver mindre interessant at ansætte i løntilskud, da den effektive tid i ansættelsen, inden den ansatte er introduceret og oplært, bliver for kort til, at det giver mening opgavemæssigt.

Samspil mellem jobcenter og a-kasse

I Skanderborg Kommune har vi et grundlæggende godt samarbejde med de lokale a-kasser og ser det som ganske uproblematisk at skulle samarbejde tæt med disse. Problemet opstår i vores optik, når det kommer til at handle om de a-kasser, der ikke er repræsenteret lokalt. Med disse a-kasser er der generelt mindre samspil og en mindre tæt dialog. Overordnet set, har vi kun det helt tætte (lokale) samarbejde med de a-kasser, der (nuvel) også repræsenterer størsteparten af vores ledige (FOA, 3F, Metal, HK mv.). Disse udgør dog kun en brøkdel af de a-kasser, vi generelt samarbejder med, hvoraf en stor del af dem kun er fysisk placeret i hovedstadsområdet. Med beskæftigelsesreformen kræves et langt tættere samarbejde mellem jobcentre og *alle* a-kasser, herunder fælles møder med og om den enkelte ledige. Det betyder en ikke ubetydelig tidskrævende og logistisk udfordring, der vil bl.a. vil stille krav til ressourcetrækket på medarbejdersiden. I stedet for at bruge tiden til samtaler med de ledige og opsøgende arbejde i forhold til virksomhederne, vil medarbejderne i jobcentret komme til at bruge en stor del af deres tid på mødeplanlægning, transport mv.

Refusion og udligning

Skanderborg Kommune er gennem de seneste år blevet fremhævet som et eksemplarisk eksempel på en kommune, der har gjort beskæftigelsesområdet til et særligt politisk fokusområde, hvor tilgangen er, at beskæftigelsesområdet er styrbart via en tidlig og aktiv indsats. Vi har skabt resultater, der er unikke, sammenholdt med sammenlignelige kommuner, hvilket har været til stor gavn for såvel Skanderborgs virksomheder og borgere som kommunens økonomi. Skanderborg Kommune har investeret i løsninger, der virker, og er nu i gang med at høste gevinsten af disse relativt store investeringer, der er foretaget gennem de seneste år.

Resultatet af omlægningen af refusion og den efterfølgende udligning vil, ifølge den model herfor, der er udarbejdet af økonomi og indenrigsministeriet, betyde en ikke ubetydelig økonomisk "lussing" til Skanderborg Kommune på mellem 20 og 40 mio. kr, når ordningen er fuldt indkørt.

I den sammenhæng er det meget lidt opløftende at kunne aflæse af tallene, at de kommuner, der har været yderst passive i deres tilgang til beskæftigelsesområdet, vil blive honoreret for denne passivitet. Det giver ikke kommunerne lyst til at investere i beskæftigelsesområdet, hvis konsekvensen er, at når den dag kommer, hvor bundlinjen bliver positiv, så laves en ny reform, hvor der ikke tages højde

for, at de kommuner, der har gjort det godt, også skal kunne høste gevinsten og ikke blot bidrage økonomisk til de kommuner, der har været passive og dermed bedrevet beskæftigelsesindsatsen på en ikke økonomisk hensigtsmæssig måde. Man kan decideret sige, at de passive kommuner, via den nye model, honoreres for deres passivitet gennem årene og vil, uden at have gjort noget og for den sags skyld uden at gøre noget fremadrettet, blive de økonomiske vindere af den store omlægning på beskæftigelsesområdet.

Kendetegn ved det nye refusionssystem:

- Refusionsprocenten (statens andel af forsørgelsesudgiften) er faldende over tid
- Et væsentligt større ansvar til kommunerne
- Et generelt incitament til at øge indsatsen afhængig af ydelsens varighed

Generelt set er Skanderborg Kommune positiv overfor denne omlægning, idet det altid skal være effekten af beskæftigelsesindsatsen, der bør honoreres, og ikke et system, der tilskynder til brug af særlige aktiviteter.

For at kompensere de kommuner, der i særlig grad rammes af refusionsomlægningen, lægges der op til byrdefordelingsmæssige forskydninger mellem kommunerne. Det er bare ikke det, der sker. Virkningerne indføres over en længere periode frem til 2032, og Skanderborg Kommune rammes stærkere over tid i forhold til de byrdefordelingsmæssige forskydninger. Konklusionen på de byrdefordelingsmæssige konsekvenser er, at det er kommunerne i hovedstadsområdet, der er vinderne, mens der samlet set er et generelt tab for de øvrige kommuner.

Med baggrund i de tidligere nævnte beregninger "rammes" Skanderborg Kommune med et tab på mellem 0,0 og 0,1999 skatteprocentpoint alene ved refusionsomlægningen. Kompensationen herfor skulle så gerne vise sig ved ændringer i udligningen, men af uransagelige årsager sker der faktisk det, at vi fra ovennævnte tab, stiger til et samlet tab på 0,2 til 0,3999, hvilket for Skanderborg Kommunes vedkommende svarer til mellem 20 og 40 mio. kr. årligt.

Konklusioner

Generelt set giver det rigtig god mening at honorere kommunerne for en indsats, der skaber resultater, men

- der er en, i visse situationer, manglende sammenhæng og u hensigtsmæssig incitamentsstruktur, hvis der ikke fra regeringsside er en tydelig og klar sammenhæng mellem refusionsomlægning og øvrige reformforslag, der netop er bragt i spil på beskæftigelsesområdet.
- der lægges op til, at der skal laves et større analysearbejde i Finansieringsudvalget for at få skabt en mere langsigtet tilpasning til udligningssystemet. Set med Skanderborg øjne bør dette arbejde fremmes, idet der er åbenlyse urimeligheder i det nuværende udligningssystem, hvilket er tydeligt set i forhold til, hvordan Skanderborg Kommune bliver "dobbelt-ramt".
- et andet element i denne debat er, at se på beskæftigelsestilskuddets særlige tildelingsform. For Skanderborg Kommune at se, bør beskæftigelsestilskuddet integreres i det generelle system og reguleres på niveau med de budgetgaranterede områder. Hvis dette parameter indtænkes i denne reform, vil Skanderborg Kommunes "tab" blive væsentligt mindre og nærme sig noget mere rimeligt.

Med afsæt i ovenstående bekymringer, primært gående på, at Skanderborg Kommune, trods sine fornemme resultater på beskæftigelsesområdet, kan se frem til at tabe op til 40 mio. kr. årligt, håber jeg, at min anmodning om foretræde for Folketingets Beskæftigelsesudvalg vil blive imødekommet.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Jørgen Gaarde', written in a cursive style.

Jørgen Gaarde
Borgmester i Skanderborg Kommune